

IFAU – INSTITUTET FÖR
ARBETSMARKNADSPOLITISK
UTVÄRDERING

Vilken betydelse har arbetsförmedlare för arbets- lösas framtida sysselsättning och arbetsinkomst?

Jonas Lagerström

RAPPORT 2011:10

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Arbetsmarknadsdepartementet med säte i Uppsala. IFAU ska främja, stödja och genomföra vetenskapliga utvärderingar. Uppdraget omfattar: effekter av arbetsmarknadspolitik, arbetsmarknadens funktionssätt, arbetsmarknadseffekter av åtgärder inom utbildningsväsendet och arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen. IFAU ska även sprida sina resultat så att de blir tillgängliga för olika intressenter i Sverige och utomlands.

IFAU delar även ut forskningsbidrag till projekt som rör forskning inom dess verksamhetsområden. Forskningsbidragen delas ut en gång per år och sista dag för ansökan är den 1 oktober. Eftersom forskarna vid IFAU till övervägande del är nationalekonomer, ser vi gärna att forskare från andra discipliner ansöker om forskningsbidrag.

IFAU leds av en generaldirektör. Vid institutet finns ett vetenskapligt råd bestående av en ordförande, institutets chef och fem andra ledamöter. Det vetenskapliga rådet har bl.a. som uppgift att lämna förslag till beslut vid beviljandet av forskningsbidrag. Till institutet är även en referensgrupp knuten där arbetsgivar- och arbetstagersidan samt berörda departement och myndigheter finns representerade.

Du kan beställa våra rapporter via telefon eller mejl. Rapporterna kan även laddas ned från vår webbplats i pdf-format. Se nedanstående kontaktinformation.

Postadress: Box 513, 751 20 Uppsala

Besöksadress: Kyrkogårdsgatan 6, Uppsala

Telefon: 018-471 70 70

Fax: 018-471 70 71

ifau@ifau.uu.se

www.ifau.se

IFAU har som policy att en uppsats, innan den publiceras i rapportserien, ska seminariebehandlas vid IFAU och minst ett annat akademiskt forum samt granskas av en extern och en intern disputerad forskare. Uppsatsen behöver dock inte ha genomgått sedvanlig granskning inför publicering i vetenskaplig tidskrift. Syftet med rapportserien är att ge den ekonomiska politiken och den ekonomisk-politiska diskussionen ett kunskapsunderlag.

Vilken betydelse har arbetsförmedlare för arbetslösas framtida sysselsättning och arbetsinkomst? *

av

Jonas Lagerström^a

2011-06-06

Sammanfattning

Arbetsförmedlare vid Arbetsförmedlingen (AF) har en central roll i att hjälpa arbetslösa till ett lämpligt arbete. I denna rapport analyseras de enskilda förmedlarnas betydelse för arbetslösas framtida sysselsättning, arbetsinkomst och lön. För att ta hänsyn till att olika förmedlare hjälper arbetslösa med olika förutsättningar och möjligheter använder jag data från kontor där slumpen avgör vilken förmedlare en arbetslös tilldelas. Därutöver kontrollerar jag också utförligt för observerbara skillnader mellan arbetslösa. Resultaten visar att förmedlare påverkar framtida sysselsättning och arbetsinkomst; sannolikheten att vara sysselsatt året efter inskrivning är 13 procent större om den arbetslöse har en förmedlare som är bland de 30 procent bästa i stället för en förmedlare som är bland de 30 procent sämsta. Utmärkande för framgångsrika förmedlare är att de ger stöd i jobbsökande i stället för att anvisa till olika slags utbildningar.

* Denna rapport är en svensk version av studien "How important are caseworkers – and why? New evidence from Swedish employment offices" som finns utgiven som ett IFAU working paper. Jag är tacksam för kommentarer från Erik Grönqvist, Alan B. Krueger, Peter Skogman Thoursie, Per-Anders Edin, Peter Fredriksson och seminariedeltagare vid Uppsala universitet och IFAU.

^a Handelshögskolan vid Åbo Akademi, Jonas.Lagerstrom@abo.fi.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Vad gör arbetsförmedlarna?	4
3	Empirisk strategi och data	5
3.1	Att mäta betydelsen av arbetsförmedlare	6
3.2	Beskrivande statistik av datamaterialet	7
4	Resultat	9
4.1	Förmedlarfixa effekter	9
4.2	Känslighetsanalys	12
4.3	Spelar skillnaderna mellan arbetsförmedlare roll?	14
4.4	Vad utmärker framgångsrika arbetsförmedlare?	15
5	Sammanfattning.....	21
	Referenser	22

1 Inledning

Ända sedan 1930-talet har en aktiv arbetsmarknadspolitik varit en hörnsten i kampen mot arbetslöshet. Politiken bygger på åtgärder som riktas direkt till de arbetslösa, såsom arbetsförmedling, arbetsmarknadsutbildningar och olika typer av subventionerad sysselsättning (se Calmfors et al, 2001, för en översikt). Åtgärderna administreras och genomförs via omkring 300 lokala arbetsförmedlingskontor, där arbetssökande registrerar sig för att få hjälp att hitta ett arbete.¹ Den sökande tilldelas här en arbetsförmedlare som hjälper till med att hitta och söka lediga tjänster i passande branscher, men som också anvisar till arbetsmarknadspolitiska program samt kontrollerar att individen är aktiv i sitt jobbsökande och lever upp till kraven i arbetslöshetsförsäkringen.

Syftet med den här studien är att undersöka vilken betydelse den enskilde arbetsförmedlaren har för de arbetslösas möjligheter att få arbete och vad som utmärker framgångsrika förmedlare. Mer specifikt använder jag data från år 2002 och undersöker om förmedlare som grupp kan förklara de arbetslösas framtida sysselsättning och inkomster.

För att på ett korrekt sätt mäta förmedlarnas betydelse är det centralt att ta hänsyn till att vissa förmedlare kan ha arbetssökande med i genomsnitt större behov av hjälp. Sådana skillnader kan uppkomma om förutsättningar och möjligheter att finna arbete skiljer sig åt mellan olika kontor eller om förmedlare inom ett kontor arbetar med olika typer av arbetssökande. Jag använder två strategier för att ta hänsyn till dessa skillnader mellan förmedlare. För det *första* analyserar jag enbart kontor där slumpmässighet – ofta i form av den sökandes födelsedag inom en månad – avgör vilken förmedlare en arbetsökande tilldelas. För det *andra* använder jag detaljerade registeruppgifter för att rensa bort påverkan från observerbara skillnader mellan sökande som tilldelats olika förmedlare.

Resultaten visar att förmedlare har en signifikant inverkan på de arbetslösas chanser till arbete; cirka 2–5 procent av variationen i sysselsättning och arbetsinkomst året efter inskrivning vid AF kan förklaras av vilken förmedlare som den arbetslöse tilldelades. Effekterna är också *storleksmässigt* relevanta: arbetslösa med en förmedlare som ligger en standardavvikelse högre i fördelningen (vilket motsvarar att förmedlaren tillhör de 30 procent bästa i stället för de 30

¹ Arbetslösa måste registrera sig vid Arbetsförmedlingen för att kunna bli berättigade till arbetslöshetsersättning.

procent sämsta) har året efter inskrivning cirka 13 procent större chans att vara sysselsatta och cirka 20 procent högre arbetsinkomst. Däremot syns inga tydliga tecken på att förmedlare påverkar framtida månadslön.

Att förstå varför vissa förmedlare är mer framgångsrika än andra är komplicerat eftersom endast en del av det som förmedlaren gör i sitt arbete kan observeras i data. Resultaten, som alltså bör tolkas med försiktighet, visar att förmedlare som framförallt ger stöd i jobbsökande och platsförmedling lyckas bättre än förmedlare som snarare låter sina arbetslösa genomgå olika typer av utbildning.

Även om inga tidigare studier har mätt den sammantagna betydelsen av förmedlare finns det flera undersökningar som visar att deras arbete påverkar de arbetslösas möjligheter att få ett arbete. Till exempel visar flera studier att stöd i sökandet efter arbete har positiva effekter. Delander (1978) finner att en grupp av slumpmässigt utvalda personer som fått extrastöd i att söka arbete har signifikant högre sysselsättning och lön än personer i en kontrollgrupp. Liknade slutsatser drar Engström et al (1998) som studerar arbetslösa efter en fabriksnedläggning där vissa fått mer stöd än andra. Även internationella studier finner i allmänhet positiva effekter av intensifierat stöd i jobbsökandet (se Martin och Grubb, 2001).

Resten av denna studie är disponerad enligt följande. Avsnitt 2 visar närmare hur förmedlare kan påverka sina sökandes möjligheter att få ett arbete. I avsnitt 3 går jag igenom hur jag mäter betydelsen av förmedlare och visar hur datamaterialet i studien ser ut. I avsnitt 4 presenteras den empiriska analysen med fokus på uppsatsens huvudresultat, medan det avslutande avsnittet sammanfattar studiens centrala slutsatser.

2 Vad gör arbetsförmedlarna?

En grundläggande fråga är varför arbetsförmedlare överhuvudtaget ska kunna påverka de arbetslösas framtida sysselsättning och arbetsinkomst. Det är lätt att tänka sig att förmedlare skiljer sig i yrkesskicklighet, till exempel deras kontaktnät till företag och förmåga att motivera. Sådana skillnader bör spela större roll ju mer förmedlare själva kan styra hur de arbetar.

Under år 2003 intervjuade jag förmedlare vid 30 kontor för att se vilken frihet förmedlare har att bestämma vilka som ska delta i arbetsmarknadspolitiska program. I många fall fanns tydliga urvalskriterier; åldersgränser

styrde vem som deltog i program riktade åt unga och i åtgärder för långtidsarbetslösa fanns krav på hur länge deltagaren skulle ha varit arbetslös. Många förmedlare upplevde ändå att de hade stora möjligheter att påverka vilka åtgärder deras sökande fick ta del av. Nationella riktlinjer upplevdes som oklara och rekommendationer ofta som motstridiga; exempelvis betonades att förmedlare särskilt skulle stödja grupper med svag koppling till arbetsmarknaden medan flera program hade målsättningen att en viss andel av deltagarna skulle ha arbete inom en viss tid efter avslutat program.

Även flera tidigare studier pekar på att förmedlare har stort inflytande på vilka åtgärder och aktiviteter som sökande tar del av (se bland annat Lundin, 2004; Bell och Orr, 2002; Richardson och van den Berg, 2001). Eriksson (1997) finner utifrån svenska data att programdeltagande ofta kan predikteras bättre utifrån vilken förmedlare den sökande har än av egenskaper hos den sökande själv.² En generell förklaring till varför förmedlare agerar olika är enligt Heckman et al (1999) att förmedlare kan välja mellan att maximera sociala mål och att göra en åtgärd framgångsrik; för att åtgärden ska verka framgångsrik bör förmedlaren välja ut deltagare med goda möjligheter att få arbete (så kallad "cream skimming") medan åtgärden i själva verket kan ha störst betydelse för helt andra typer av deltagare. Även kraven på att söka anvisade arbeten och i ett brett geografiskt område har visat sig variera kraftigt mellan olika förmedlare (Olsson, 2004).

3 Empirisk strategi och data

För att mäta hur enskilda förmedlare påverkar de arbetslösas möjligheter att få arbete är det nödvändigt att ta hänsyn till alla andra faktorer som både styr sannolikheten att få arbete och som kan skilja sig åt mellan arbetslösa som tillhör olika förmedlare. Att vissa förmedlare lyckas lotsa många av sina sökande till arbete är nämligen inte nödvändigtvis ett resultat av förmedlarna *i sig*, utan kan spegla att förmedlare arbetar i olika miljöer eller har sökande med olika förutsättningar att få arbete. I det här avsnittet förklarar jag hur jag tar

² Lechner och Smith (2003) menar dock att förmedlare i Schweiz ofta väljer ut "fel" deltagare och hävdar att det vore effektivare att i stället välja ut deltagare utifrån statistiskt förväntade effekter, så kallad "profilning".

hänsyn till dessa skillnader och beskriver därefter det datamaterial som används i analysen.

3.1 Att mäta betydelsen av arbetsförmedlare

En första ansats för att estimeras betydelsen av förmedlare är att med hjälp av regressionsanalys rensa bort påverkan från egenskaper hos de arbetssökande som kan observeras i detaljerade registerdata. Mer specifikt kan följande modell estimeras:

$$y_{ico} = X_i \beta + \tau_{co} + \varepsilon_{ico}, \quad (1)$$

där y_{ico} är utfallet för sökande i tillhörande förmedlare c vid kontor o ; X_i representerar en uppsättning variabler med information om den sökande; mer precist ingår här kontrollvariabler för ålder, kön, etnicitet, familjestatus, boendelän, arbetslöshetslängd samt utbildningsnivå och utbildningsinriktning. De variabler som är av störst intresse i (1) är de s.k. förmedlarfixa effekterna, τ_{co} , som fångar upp vilken betydelse som respektive förmedlare har för hur de går för deras jobbsökande på arbetsmarknaden.³ Att ge dessa skattade förmedlarfixa effekter en kausal tolkning kräver dock att övriga variabler i modellen fångar upp alla systematiska skillnader mellan arbetslösa som hör till olika förmedlare.

I en andra ansats estimeras modell (1) enbart för arbetslösa vid kontor där tilldelningen av förmedlare skett utifrån kriterier som leder till slumpmässighet. Under 2003 kontaktade jag via e-post chefer vid landets samtliga lokala kontor och bad dem att redogöra för hur det går till när arbetssökande tilldelas en förmedlare. Svarefrekvensen efter en uppföljning var 86 procent (244 kontor). Vid cirka 70 procent av kontoren var förmedlarna specialiserade och inriktade på att hjälpa olika grupper av arbetssökande; yrke, ålder och tidigare arbetslöshet är exempel på faktorer som styrde vilken förmedlare den sökande tilldelades. Vid 69 kontor uppgav däremot chefen att tilldelningen av förmedlare kunde beskrivas som slumpmässig. En vanlig metod (51 kontor) var ”datumprincipen”, som innebär att den sökandes födelsedag i månaden avgör valet av förmedlare; förmedlare A får exempelvis alla sökande som är födda dag 1–15 medan förmedlare B tar hand om personer födda dag 16–31. En annan vanlig

³ Sett i modell (1) innebär de fixa effekterna att varje förmedlare har ett separat intercept.

strategi var att sökandes namn dras från en lista.⁴ Sökande med särskilda behov – långtidsarbetslösa, ungdomar och handikappade – tilldelades dock i många fall förmedlare som arbetade enbart med dessa grupper.

Om tilldelningen av förmedlare sker slumpmässigt bör förmedlare inom ett kontor ha arbetssökande med i genomsnitt identiska egenskaper och förutsättningar, vilket gör det lättare att estimerar betydelsen av respektive förmedlare.⁵ Av två skäl inkluderar jag även här X_i i modellen: dels för att vissa förmedlare i praktiken har så få sökande att det kan återstå skillnader i egenskaper hos sökande tillhörande olika förmedlare⁶, och dels för att rensa bort effekten av olika egenskaper hos den sökande för att på så sätt kunna estimerar de förmedlarfixa effekterna med större precision.

3.2 Beskrivande statistik av datamaterialet

Analysen baseras på registerdata från Arbetsförmedlingen (AMS) och Statistiska centralbyrån (SCB). AMS-data innehåller information om när och vid vilket kontor den sökande registreras som arbetssökande och vilken förmedlare han eller hon tilldelas. Jag utgår från samtliga individer i Sverige som registrerades som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen under år 2002. Eftersom långtidsarbetslösa, unga och personer med handikapp i regel tilldelas specifika förmedlare är det svårt att mäta hur framgångsrika dessa förmedlare är. Jag utesluter därför jobbsökande som tidigare har varit registrerade vid AF, liksom sökande som är yngre än 25 år och sökande som har ett handikapp. Dessutom utesluter jag ombytessökande samt sökande som är äldre än 65 år. Det slutgiltiga datamaterial som studien bygger på består av 11 836 arbetslösa arbetssökande registrerade vid 69 kontor.

För dessa personer lägger jag till detaljerad information ur SCB:s registerdata som täcker hela den vuxna befolkningen. Jag inkluderar variabler över ålder, kön, medborgarskap, civilstånd, boendelän, utbildningsinriktning och högsta utbildningsnivå. Jag använder fyra olika utfallsmått på hur individen

⁴ En vanlig motivering för att använda ”datumprincipen” eller att dra sökande från en lista var att detta ger en rättvis arbetsfördelning mellan förmedlarna inom kontoret.

⁵ Inom kontoren har förmedlare i genomsnitt lika många arbetssökande. Snittåldern bland de sökande och andelen kvinnor och personer med utländsk härkomst är också lika stor hos förmedlarna inom ett kontor. Dessa mönster pekar på att dessa kontor faktiskt använde slumpmässighet då de bestämde vilken förmedlare en arbetssökande ska tilldelas.

⁶ I robusthetsanalysen (avsnitt 4.2) studerar jag enbart förmedlare som har ett stort antal sökande, vilket ökar sannolikheten att förmedlare inom ett kontor har sökande med i genomsnitt samma egenskaper.

lyckas på arbetsmarknaden. För det *första* använder jag en binär variabel med värdet 1 om individen är sysselsatt i november 2003. För det *andra* skapar jag en binär variabel med värdet 1 om den sökande har avregistrerats från AF före november 2005 på grund av att hon fått ett reguljärt arbete. För det *tredje* använder jag arbetsinkomsten under 2003 och för det *fjärde* individens månadslön i september 2003. Löneuppgifter finns dock endast tillgängliga för offentliganställda samt för privatanställda i företag med fler än 500 anställda. Tabell 1 ger kortfattad översiktlig deskriptiv statistik över datamaterialet.

Tabell 1 Deskriptiv statistik över de arbetslösa i datamaterialet

	Urvalspersoner vid kontor med slumpning	Urvalspersoner vid samtliga kontor	Samtliga sökande vid samtliga kontor
<i>Utfallsvariabler:</i>			
Sysselsatt i november 2003	0,54	0,54	0,61
Avregistrerad från AF före november 2005 på grund av fått reguljärt arbete	0,64	0,63	0,69
Arbetsinkomster år 2003, (SEK)	111 398	111 480	97 953
<i>Individegenskaper:</i>			
Ålder (år)	42,7	43,0	35,6
Kvinna	0,50	0,49	0,53
Gift eller sammanboende	0,59	0,60	0,39
Svenskt medborgarskap	0,79	0,79	0,90
Högsta utbildning: Grundskola	0,24	0,23	0,19
Högsta utbildning: Gymnasium	0,40	0,41	0,60
Högsta utbildning: Högskola	0,36	0,35	0,21
Antal arbetslösa	11 836	33 385	675 056
Antal arbetslösa per förmedlare	12,0	15,5	313,5
Antal arbetslösa per kontor	171,5	136,8	2 777,6
Antal kontor	69	244	244

Notera: Kolumn 1 och 2 ger deskriptiv statistik för arbetslösa i åldern 25-65 som registrerats som vid AF under år 2002 men inte tidigare (sedan 1991) varit inskrivna vid AF. I kolumn 1 inkluderas endast dessa sökande från kontor med slumpmässig fördelning till förmedlare, medan kolumn 2 inkluderar dessa grupper av sökande från alla kontor. Kolumn 3 visar statistik för samtliga arbetslösa vid samtliga kontor.

Av Tabell 1 framgår att kontor där sökande tilldelas en förmedlare slumpmässigt skiljer sig något från andra kontor. Kolumn 1 visar beskrivande statistik över arbetslösa som registrerades år 2002 vid ett kontor som tillämpar slumpmässig tilldelning av förmedlare och som i övrigt uppfyller urvalskrite-

rierna. Kolumn 2 visar statistik för samma typer av arbetslösa men vid samtliga kontor medan kolumn 3 ger en bild över samtliga inskrivna individer vid alla kontor. Kontor med slumpmässig allokering har fler inskrivna sökande och färre sökande per förmedlare. Däremot syns inga tydliga skillnader i de sökandes egenskaper eller senare framgång på arbetsmarknaden. Tabellen visar också att datamaterialet som används i analysen inte är representativt för samtliga inskrivna arbets sökande under perioden; de arbetslösa i allmänhet är yngre och med mindre utbildning än den grupp som analyseras i studien.

4 Resultat

Här presenteras först resultat som visar att förmedlare har en *statistiskt* signifikant inverkan på den arbetslöses framtida sysselsättning och arbetsinkomst. Därefter diskuterar jag *storleken* på effekterna för att avgöra den ekonomiska betydelsen av att tilldelas en bra förmedlare. Slutligen studeras vilka arbetsmetoder som utmärker framgångsrika förmedlare.

4.1 Förmedlarfixa effekter

De arbetslösa som ingår i analysen registrerades vid AF under år 2002. Jag undersöker nu om förmedlare har en signifikant effekt på: 1) sannolikheten att vara sysselsatt i november 2003; 2) sannolikheten att vara sysselsatt i november 2005; 3) arbetsinkomsten under 2003, samt 4) lönen i september 2003. För arbetsinkomst och lön görs analysen enbart för personer som har fått ett arbete. Jag inleder med att analysera de arbetslösa som är registrerade på kontor där tilldelningen av förmedlare sker slumpmässigt. I Tabell 2 redovisas det justerade R^2 -värdet då modell (1) estimeras *utan* respektive *med* förmedlarfixa effekter. Modellen estimeras genomgående med OLS. Jag rapporterar även ett F-test som visar huruvida förmedlare som grupp har en signifikant förklaringsstyrka för respektive utfallsvariabel.

Tabell 2 Estimat av förmedlarfixa effekter, enbart kontor med slumpmässig fördelning av förmedlare till arbetslösa

	Sysselsättning nov. 2003		Sysselsättning nov. 2005		Arbetsinkomst 2003		Lön sep. 2003	
	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja
Förmedlarfixa effekter								
Antal arbetslösa	11 836	11 836	11 836	11 836	8 270	8 270	2 954	2 954
Justerat R ²	0,1678	0,2056	0,1344	0,1861	0,0957	0,1337	0,3280	0,3244
F-test (förmedlare) p-värde		1,590 0,000		2,030 0,000		1,397 0,000		0,974 0,655

Notera: Specifikation (1) är estimerad med OLS. I samtliga fall inkluderas alla variabler i tabell 1, men också kontroller för boendelän, utbildningsinriktning och inskrivningsmånad. I kolumn 1 är utfallet en binär variabel som visar huruvida individen är sysselsatt i november 2003; i kolumn 2 en binär variabel som visar om individen har avregistrerats från AF före november 2005 på grund av ett reguljärt arbete; i kolumn 3 är utfallet logariterad arbetsinkomst under 2003 (enbart för individer med positiv arbetsinkomst); i kolumn 4 är utfallet logariterad lön i september 2003 (enbart för individer med positiv lön).

Resultaten visar att förmedlare har en statistiskt signifikant effekt både på sysselsättning (kort och lång sikt) och på arbetsinkomster året efter inskrivning vid AF. Att inkludera de förmedlarfixa effekterna leder till att det justerade R²-värdet ökar med i regel cirka fyra procentenheter. Däremot syns inga tydliga effekter på lönenivån.

Kolumn 1 i Tabell 2 visar att arbetsförmedlare påverkar sannolikheten att de arbetslösa är sysselsatta i november året efter inskrivning vid AF; F-testet visar att de förmedlarfixa effekterna är statistiskt signifikanta, dvs. de bidrar gemensamt till att förklara variationen i sysselsättning i november 2003. Ur kolumn 2 ses att förmedlare även påverkar sannolikheten att personerna är sysselsatta tre år efter inskrivning vid AF; F-testet är statistiskt signifikant då sysselsättning i november 2005 används som utfall. I den tredje kolumnen redovisas resultaten för arbetsinkomster under året efter inskrivning. Vi ser att modellens förklaringsvärde ökar signifikant då de förmedlarfixa effekterna inkluderas. Däremot bidrar förmedlare i kolumn 4 inte till att förklara lönen bland dem som har fått ett arbete. En tänkbar förklaring till detta kan vara att förmedlare i första hand påverkar sysselsättning och arbetade timmar och inte hur väl den sökandes profil passar det nya arbetet. Det kan dock även bero på att löneeffekterna är estimerade utifrån ett mindre datamaterial då löneuppgifter

endast finns tillgängliga för offentliganställda samt för privatanställda i företag med fler än 500 anställda.

En alternativ metod att undersöka förmedlares betydelse är att estimeras samma specifikation men inkludera arbetslösa vid *samtliga* kontor. Dessa resultat bygger därför på antagandet att modell (1) lyckas ta hänsyn till alla systematiska skillnader mellan sökande som hör till olika förmedlare. Liksom tidigare inkluderar jag endast arbetslösa sökande i åldern 25–65 som inte tidigare (sedan 1991) varit inskrivna vid AF och som vid inskrivningen år 2002 bedömts vara redo att ta ett reguljärt arbete. Tabell 3 redovisar resultaten.

Tabell 3 Estimat av förmedlarfixa effekter, samtliga kontor

	Sysselsättning nov. 2003		Sysselsättning nov. 2005		Arbetsinkomst 2003		Lön sep. 2003	
	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja
Förmedlarfixa effekter								
Antal arbetslösa	33 385	33 385	33 385	33 385	23 482	23 482	8 325	8 325
Justerat R ²	0,1634	0,1887	0,1390	0,1788	0,1074	0,1321	0,3343	0,3345
F-test (förmedlare)		1,491		1,805		1,379		1,000
p-värde		0,000		0,000		0,000		0,492

Notera: Specifikation (1) är estimerad med OLS. I samtliga fall inkluderas alla variabler i tabell 1, men också kontroller för boendelän, utbildningsinriktning och inskrivningsmånad. I kolumn 1 är utfallet en binär variabel som visar huruvida individen är sysselsatt i november 2003; i kolumn 2 en binär variabel som visar om individen har avregistrerats från AF före november 2005 på grund av ett reguljärt arbete; i kolumn 3 är utfallet logaritmerad arbetsinkomst under 2003 (enbart för individer med positiv arbetsinkomst); i kolumn 4 är utfallet logaritmerad lön i september 2003 (enbart för individer med positiv lön).

Även här visar resultaten att förmedlare har en signifikant effekt på framtida sysselsättning och arbetsinkomst, men ingen tydlig effekt på lön. Lite överraskande är att inkluderandet av förmedlarfixa effekter nu leder till en något *mindre* ökning av det justerade R²-värdet än då samplet bestod enbart av arbetslösa från kontor med slumpmässig tilldelning av förmedlare. En trolig förklaring är att antalet arbetslösa per förmedlare nu är större. Då antalet arbetslösa per förmedlare är litet kan nämligen ett fåtal bra eller dåliga individer ha stor inverkan på den estimerade förmedlareffekten (Rockoff, 2004).

4.2 Känslighetsanalys

För att undersöka om resultaten är robusta studerar jag nu om effekten ser annorlunda ut för förmedlare som har många arbetslösa, om resultaten ändras då modellen görs mer flexibel och om förmedlare har en signifikant inverkan även under andra tidsperioder. Jag använder här endast arbetslösa som skrevs in vid kontor med slumpmässig tilldelning av förmedlare. Dessa resultat presenterar jag i Tabell 4.

I panel A ingår endast förmedlare som har fler än 40 arbetslösa, vilket minskar risken att de förmedlarfixa effekterna fångar upp återstående icke-observerade skillnader mellan de arbetslösa. Att utesluta förmedlare med få arbetslösa leder till att förklaringsvärdet av förmedlare minskar något, men effekterna är fortfarande kraftigt signifikanta.

En tänkbar invändning mot resultaten är att modellen inte är tillräckligt flexibel för att på ett korrekt sätt fånga upp eventuella kvarvarande skillnader mellan arbetslösa till olika förmedlare. Panel B redovisar därför resultaten från modell (1) som utökats med ett antal interaktionseffekter. Här ingår nu också interaktioner mellan kön och utbildning, mellan ålder och utbildning och mellan arbetslöshetslängd och ålder och kön. Att tillåta för denna mer flexibla form påverkar inte slutsatsen att förmedlare har en signifikant effekt på framtida sysselsättningsmöjligheter och arbetsinkomster.

Ytterligare en fråga är huruvida resultaten är giltiga också för andra tidsperioder och för andra typer av sökande än de som ingår i datamaterialet. Jag har därför undersökt om förmedlare har påverkat utfallet för arbetssökande också i andra perioder. Panel C visar att förmedlare också påverkade framtida utfall hos de arbetslösa som registrerades vid AF under ett tidigare år (2001), men det kan inte uteslutas att förmedlare har en annan betydelse i till exempel andra faser av konjunkturcykeln. När det gäller frågan om förmedlare har samma betydelse för andra slags sökande, såg vi i Tabell 1 att individerna i studien är äldre och mer utbildade än arbetssökande i allmänhet, och det är därför inte säkert att förmedlare spelar samma roll för andra grupper. Det är emellertid oklart varför förmedlare skulle betyda mindre för till exempel långtidsarbetslösa, handikappade och ungdomar.

Tabell 4 . Estimat av förmedlarfixa effekter, enbart kontor med slumpmässig fördelning av förmedlare till arbetslösa

		Sysselsättning (nov. 2003)		Sysselsättning (nov. 2005)		Arbetsinkomst (2003)	
A. Förmedlare med >40 arbetslösa sökande	Förmedlarfixa effekter	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja
	Antal arbetslösa	5 440	5 440	5 440	5 440	3 780	3 780
	Justerat R ²	0,1538	0,1710	0,1470	0,1700	0,0840	0,1044
	F-test (förmedlare)		2,506		3,116		2,198
	p-värde		0,000		0,000		0,000
B. Mer flexibel funktionsform	Förmedlarfixa effekter	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja
	Antal arbetslösa	11 836	11 836	11 836	11 836	8 270	8 270
	Justerat R ²	0,1702	0,2088	0,1434	0,1945	0,0994	0,1379
	F-test (förmedlare)		1,578		1,752		1,406
	p-värde		0,000		0,000		0,000
C. Tidigare tidsperiod (år 2001)	Förmedlarfixa effekter	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja
	Antal arbetslösa	10 187	10 187	10 187	10 187	5 648	5 648
	Justerat R ²	0,1611	0,2202	0,1235	0,1909	0,0920	0,1652
	F-test (förmedlare)		1,652		1,717		1,671
	p-värde		0,000		0,000		0,000

Notera: Specifikation (1) är estimerad med OLS. I samtliga fall inkluderas alla variabler i tabell 1, men också kontroller för boendelän, utbildningsinriktning och inskrivningsmånad. I kolumn 1 är utfallet en binär variabel som visar huruvida individen är sysselsatt i november 2003; i kolumn 2 en binär variabel som visar om individen har avregistrerats från AF före november 2005 på grund av ett reguljärt arbete; i kolumn 3 är utfallet logaritmerad arbetsinkomst under 2003 (enbart för individer med positiv arbetsinkomst). I panel C är respektive utfallsvariabel sysselsättning i november 2002, sysselsättning i november 2004 samt logaritmerad arbetsinkomst under 2002.

4.3 Spelar skillnaderna mellan arbetsförmedlare roll?

Analysen hittills har visat att förmedlare har en *statistiskt* signifikant inverkan på såväl de arbetslösas framtida sysselsättning som arbetsinkomst. En följdfråga är nu huruvida dessa effekter också är *ekonomiskt* signifikanta. Jag studerar därför fördelningen av de estimerade förmedlarfixa effekterna: Hur mycket större är till exempel sannolikheten att ha ett arbete inom ett år om förmedlaren tillhör den övre delen av fördelningen i stället för den nedre?

Tabell 5 ger beskrivande statistik i form av median och standardavvikelse för respektive fördelning av förmedlareffekter som estimerades i modell (1) i Tabell 2.⁷ Ett problem är att variationen i de skattade förmedlarfixa effekterna även fångar upp ett slumpmässigt fel och därför överskattar den sanna spridningen i förmedlarfixa effekter. Jag tar hänsyn till detta genom att använda en så kallad ”*shrinkage estimator*” som används i bland annat Leigh (2010) och beskrivs i Rockoff (2004) och Thompson och Sharp (1999). Detta ger de justerade standardavvikelser som redovisas i tabellen tillsammans med de ojusterade standardavvikelserna. De justerade standardavvikelserna – där alltså samplingvariationen eliminerats – är genomgående 30–45 procent mindre än de ojusterade.

Tabell 5 Storleken på de förmedlarfixa effekterna

	Median	Justerad standardavvikelse	Ojusterad standardavvikelse
Sysselsättning (november 2003)	0,001	0,070	0,113
Sysselsättning (november 2005)	0,005	0,094	0,129
Arbetsinkomst (2003)	0,040	0,206	0,365

Notera: De fixa effekterna är från regressionerna som redovisats i tabell 2. Kolumn 1 ger medianen av de förmedlarfixa effekterna från respektive utfallsvariabel medan kolumn 2 och 3 visar den justerade respektive ojusterade standardavvikelsen för de förmedlarfixa effekterna.

De arbetslösa i datamaterialet registrerades vid AF under år 2002. Det första utfallsmåttet fångar huruvida individen är sysselsatt i november 2003. Den justerade standardavvikelsen är här 0,07; att flytta en standardavvikelse högre

⁷ Eftersom förmedlare inte hade någon statistiskt signifikant effekt på lön, så redovisas här endast fördelningarna från sysselsättningsutfallen och arbetsinkomsten.

upp i fördelningen bland förmedlare – vilket motsvarar att gå från en förmedlare som är bland de 30 procent sämsta till en förmedlare som är bland de 30 procent bästa – innebär således 7 procentenheter högre sannolikhet att vara sysselsatt i november 2003. Eftersom 54 procent av individerna är sysselsatta vid denna tidpunkt motsvarar effekten en ökning med cirka 13 procent.

Förmedlarna har även en ekonomiskt signifikant effekt på sysselsättningen på längre sikt: sannolikheten att individen har avregistrerats från AF senast i november 2005 på grund av ett reguljärt arbete är drygt 9 procentenheter (mot-svarade 14 procent) större om individen har en förmedlare som är bland de 30 procent bästa istället för en förmedlare bland de 30 procent sämsta; dvs. en förmedlare som ligger en standardavvikelse högre i fördelningen. När det gäller arbetsinkomster under år 2003 ser vi att motsvarande jämförelse ger individen cirka 20 procent högre arbetsinkomst under året.

4.4 Vad utmärker framgångsrika arbetsförmedlare?

Arbetsförmedlare har sålunda en påtaglig effekt på de arbetslösas framtida sysselsättning och arbetsinkomst, men *varför* är vissa förmedlare mer framgångsrika än andra? I den första kolumnen i Tabell 6 visas hur förmedlarna arbetade med de 11 836 arbetslösa individer som ingår i analysen, medan den andra kolumnen visar arbetsmetoderna vid samtliga kontor.

Tabell 6 Deskriptiv statistik över förmedlares arbetsstrategier

	Urvalspersoner vid kontor med slumpning	Urvalspersoner vid samtliga kontor
Deltagande i arbetsmarknadspolitiska program:		
Classroom training services	0,136 (0,247)	0,124 (0,231)
<i>Arbetsmarknadsutbildning</i>	0,086 (0,194)	0,080 (0,181)
<i>Datortek</i>	0,034 (0,127)	0,032 (0,114)
<i>Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling</i>	0,043 (0,154)	0,037 (0,139)
Wage and employment subsidies	0,075 (0,183)	0,072 (0,172)
<i>Arbetslivsriktad rehabilitering</i>	0,013 (0,084)	0,011 (0,069)
<i>Arbetslivsutveckling (ALU)</i>	0,061 (0,165)	0,061 (0,156)
<i>Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning</i>	0,009 (0,063)	0,009 (0,069)
Self-employment services	0,020 (0,091)	0,017 (0,083)
<i>Stöd till start av näringsverksamhet</i>	0,020 (0,091)	0,017 (0,083)
Anvisningar:		
Utvidgat geografiskt sökområde	0,080 (0,173)	0,091 (0,188)
Antal anvisade arbeten att söka	0,498 (1,259)	0,520 (1,190)
Antal arbetslösa	11 836	33 385
Antal arbetsförmedlare	990	2 155
Antal kontor	69	244

Notera: Tabellen ger deskriptiv statistik för arbetslösa i åldern 25–65 som registrerats som vid AF under år 2002 men inte tidigare (sedan 1991) varit inskrivna vid AF. I kolumn 1 inkluderas endast dessa arbetslösa från kontor med slumpmässig fördelning till förmedlare, medan kolumn 2 inkluderar dessa grupper av arbetslösa från alla kontor. Standardavvikelse anges inom parentes.

För att underlätta en överblick har jag delat upp de arbetsmarknadspolitiska programmen i tre kategorier, i enlighet med vad som kan betraktas som internationell standard (Heckman et al, 1999). Programmen är i tabellen ordnade efter

graden av utbildning. Först finns program med stort inslag av utbildning och sist återfinns program med stort inslag av yrkespraktik.⁸

Av kolumn 1 framgår att cirka 14 procent av de arbetslösa i studien deltog i ett program med fokus på utbildning, att knappt 8 procent fick delta i program med subventionerad sysselsättning och att 2 procent fick stöd att starta eget företag. De allra flesta – 92 procent – sökte arbete i sitt geografiska närområde. Antalet anvisade arbeten var mycket lågt, i genomsnitt endast 0,5 stycken. Noterbart är också att det inte finns några tydliga skillnader i arbetsmetoder mellan kontor där förmedlare tilldelas slumpmässigt och övriga kontor.

De stora standardavvikelseerna indikerar att arbetsmetoderna skiljer sig markant åt mellan olika förmedlare. En närmare granskning visar till exempel att var fjärde förmedlare anvisar mer än var fjärde arbetslös till program med stort inslag av utbildning medan en lika stor andel inte anvisar någon till dessa program. Att det finns stora skillnader i hur förmedlare arbetar kan vara en förklaring till att vissa förmedlare lyckas bättre än andra. Jag studerar därför om det finns ett samband mellan hur en förmedlare arbetar och hur framgångsrik förmedlaren är när det gäller att hjälpa arbetsökande till arbete.⁹ Mer specifikt önskar jag estimerade följande samband:

$$\hat{\tau}_c = f(S_c) + \varepsilon_c, \quad (2)$$

där $\hat{\tau}$ är den skattade förmedlarfixa effekten från modell (1) för förmedlare c , S är förmedlarens arbetsstrategier och ε är en felterm som fångar övriga faktorer som påverkar storleken på de förmedlarfixa effekterna.

För att ge resultaten från skattningar av (2) en kausal tolkning – det vill säga att vissa sätt att arbeta *leder till* att förmedlaren lyckas hjälpa sina arbetsökande till arbete – krävs starka antaganden. I materialet kan vi observera hur många lediga arbeten som förmedlaren har anvisat den arbetslöse att söka, huruvida den arbetslöse har uppmanats att söka i ett brett geografiskt område och vilka program som han eller hon har fått ta del av, men eftersom vi inte kan observera alla förmedlarens arbetsmetoder är det svårt att avgöra exakt vad som har gjort förmedlaren framgångsrik. Anta till exempel att förmedlare A har

⁸ Eftersom beteckningen på denna indelning saknar svensk översättning återger jag här den engelska. Carling och Richardson (2004) ger en mer detaljerad beskrivning av programmen.

⁹ Det vore även intressant att studera vilka egenskaper hos förmedlaren som leder till framgång, men mer detaljerade uppgifter om förmedlare saknas i materialet.

varit framgångsrik dels eftersom hon låtit många av sina sökande ta del av ett visst program, dels eftersom hon har lyckats motiverat många att söka intensivt efter arbete. Om förmedlare som varit duktiga på att motivera också i större utsträckning anvisar arbetslösa till programmet, måste modell (2) ta hänsyn till skillnader i hur förmedlarna har lyckats motivera sina arbetslösa för att inte felaktigt härleda effekten till programmet i sig.

Ett sätt att försöka mildra problemet är att utnyttja information om hur förmedlare A har arbetat med *andra* arbetslösa under *tidigare* tidsperioder – och sedan studera om det finns ett samband mellan förmedlarens *generella* benägenhet att använda en viss metod och hur väl förmedlaren lyckades hjälpa de individer som analyserats i den här studien.¹⁰

Steg ett är således att utifrån data från en tidigare tidsperiod estimerar hur benägen respektive förmedlare är att använda sig av respektive arbetsstrategi. Mer specifikt använder jag data från år 2001 och estimerar – för varje observerbar strategi – följande modell med OLS:

$$S_{ico,2001} = \lambda_0 + X_{i,2001}\theta + \pi_{co,2001} + v_{ico,2001}, \quad (3)$$

där $S_{ic,2001}$ är en binär variabel med värdet 1 om individ i tillhörande förmedlare c vid kontor o har tagit del av strategin under år 2001; $X_{i,2001}$ är samma uppsättning individegenskaper som tidigare har använts i analysen och v är en felterm som fångar övriga faktorer som styr sannolikheten att individen får ta del av strategin. De förmedlarfixa effekterna, $\pi_{c,2001}$, fångar här skillnader i hur olika förmedlare har använt respektive strategi. Tabell 7 visar i vilken utsträckning dessa förmedlarfixa effekter kan predicera vilka åtgärder som arbetslösa vid AF får del av.

¹⁰ En liknande strategi används bland annat av Frölich och Lechner (2004) för att estimerar betydelsen av arbetsförmedlare och av Sweetman et al (2003) för att undersöka effekten att ta emot bidrag.

Tabell 7 LPM-estimat av förmedlares inverkan på arbetsstrategier

	F-test (förmedlare)	p-värde
Deltagande i arbetsmarknadspolitiska program:		
Classroom training services	3,310	0,00
Wage and employment subsidies	2,511	0,00
Self-employment services	3,901	0,00
Anvisningar:		
Utvidgat geografiskt sökområde	1,224	0,00
Antal anvisade arbeten att söka	1,220	0,00
Antal arbetslösa	10 187	
Antal arbetsförmedlare	1 173	
Antal kontor	69	

Notera: Utfallsvariablerna är sannolikheterna att arbetslösa får ta del av respektive åtgärd, samt antalet anvisade arbeten. I modellerna ingår förmedlarfixa effekter samt en vektor med samma individegenskaper som beskrevs i avsnitt 3. Individerna registrerades som arbetslösa vid Arbetsförmedlingen under 2001, är i åldern 25–65, saknar handikapp och har inte varit registrerade vid AF under perioden 1991–2000. Endast kontor med slumpmässig fördelning av förmedlare ingår i analysen.

Tabell 7 visar att förmedlare påverkar vad inskrivna arbetssökande gör under sin tid vid AF; F-testen visar att förmedlare som grupp har en statistiskt signifikant inverkan på sannolikheten att delta i arbetsmarknadspolitiska program, sannolikheten att anvisas ett utvidgat sökområde och antalet anvisade lediga arbeten.

Jag predicerar nu sannolikheten att arbetssökande får ta del av respektive åtgärd med hjälp av de förmedlarfixa effekterna i modell (3). Med andra ord: Vilka åtgärder kan arbetssökande förväntas få ta del av om man enbart ser till den förmedlare som man har blivit slumpmässigt tilldelad? Därefter studerar jag sambandet mellan förmedlares framgång – mätt som förmedlarfixa effekterna skattade med modell (1) – och varje förmedlares benägenhet att använda respektive arbetsstrategi.¹¹ Jag estimerar därför modell (4) nedan med hjälp av OLS och presenterar resultaten i Tabell 8.

$$\hat{\tau}_c = f(\hat{S}_c) + \varepsilon_c, \quad (4)$$

¹¹ Endast arbetslösa sökande vars förmedlare arbetar under båda åren ingår således i analysen.

Tabell 8 OLS-estimat av arbetsmetoder på förmedlarfixa effekter

	Estimerade förmedlarfixa effekter från		
	Sysselsättning nov. 2003	Sysselsättning nov. 2005	Arbetsinkomst 2003
Arbetsmarknadspolitiska program (referensgrupp: inget program)			
Classroom training services	-0,181*** (0,038)	-0,177*** (0,036)	-0,657*** (0,113)
Wage and employment subsidies	-0,044 (0,045)	-0,245*** (0,044)	0,083 (0,142)
Self-employment services	-0,013 (0,079)	-0,026 (0,078)	0,086 (0,240)
Anvisningar:			
Utvidgat geografiskt sökområde	-0,075 (0,063)	-0,022 (0,062)	-0,129 (0,198)
Antal anvisade arbeten att söka	0,001 (0,005)	0,003 (0,005)	-0,007 (0,015)
Antal observationer	819	819	761
R ²	0,045	0,102	0,051

Notera: Specifikation (4) är estimerad med OLS. De beroende variablerna i respektive kolumn är de predicerade förmedlarfixa effekterna från (1). Förklarande variabler är sannolikheten att ta del av respektive åtgärd predicerad med hjälp av enbart de förmedlarfixa effekterna i (3). Robusta standardfel anges inom parentes. ***, ** och * betecknar signifikans på 1, 5 och 10 procentsnivån.

Av Tabell 8 framgår att de förmedlare som brukar sända sina arbetslösa till arbetsmarknadspolitiska program med stort inslag av utbildning är mindre framgångsrika än förmedlare som inte anvisar till program utan i stället fokuserar på att ge stöd och hjälp i arbetssökandet. Effekten är signifikant både när det gäller sysselsättningen på kort och lång sikt och arbetsinkomsten året efter inskrivningen vid AF. För övriga arbetsstrategier är resultaten dock i regel inte statistiskt signifikanta.

Dessa resultat ligger i linje med flera tidigare utvärderingar av program-effekter (se Carling och Richardson, 2004, för en översikt). Exempelvis drar Calmfors et al (2001) slutsatsen att program med stort inslag av utbildning i regel inte stärker deltagarnas möjligheter till arbete. Det är dock viktigt att betona att en kausal tolkning av effekterna i Tabell 8 bygger på starka antaganden. *Åtminstone* ett av följande antaganden måste vara uppfyllda: 1) förmed-

larens konstanta benägenhet att använda sig av en viss observerbar arbetsmetod (såsom att anvisa till ett visst program) korrelerar inte med förmedlarens konstanta icke-observerbara metoder (såsom förmåga att motivera), 2) möjligheten att få arbete beror *inte* på icke-observerbara konstanta egenskaper hos förmedlaren (såsom förmåga att motivera).

5 Sammanfattning

Arbetsförmedlare har en central uppgift i att förbättra matchningen på arbetsmarknaden och stödja de arbetssökande. I den här studien undersöker jag vilken betydelse enskilda arbetsförmedlare har för att hjälpa arbetslösa till ett arbete. Jag utgår från individer som under år 2002 registrerade sig som arbetslösa vid Arbetsförmedlingen och undersöker om den förmedlare en arbetslös blivit tilldelad systematiskt påverkar – positivt och negativt – sysselsättningsstatus, arbetsinkomster och löner under de följande åren. För att ta hänsyn till att olika förmedlare kan ha arbetslösa med systematiskt olika egenskaper och förutsättningar på arbetsmarknaden använder jag data från kontor där slumpmässighet styr vilken förmedlare den arbetslöse tilldelas, men kontrollerar också utförligt för observerbara skillnader mellan arbetslösa.

Resultaten visar att förmedlare har en tydlig inverkan på de arbetslösas framtida sysselsättning och arbetsinkomst; att inkludera förmedlarfixa effekter leder i allmänhet till att det justerade R^2 -värdet ökar med 2–5 procentenheter. Dessa effekter är också storleksmässigt relevanta; sannolikheten att vara sysselsatt året efter inskrivning är 13 procent större om den arbetslöse tilldelas en förmedlare som är bland de 30 procent bästa i stället för en förmedlare som är bland de 30 procent sämsta. Däremot går det inte att utifrån datamaterialet se att förmedlare kan påverka löner.

Att säga varför en förmedlare är framgångsrik är svårt eftersom det endast finns begränsad information i data kring vilket stöd förmedlare ger till sina arbetslösa. Resultaten ger vissa indikationer på att förmedlare som anvisar sina sökande till arbetsmarknadspolitiska program med stort inslag av utbildning tenderar att vara mindre framgångsrika än förmedlare som fokuserar på att ge stöd och hjälp i arbetssökandet.

Referenser

- Behrenz, L (1993), "Effekt- och effektivitetsanalyser av 1987 års personalförstärkning till arbetsförmedlingen", Licentiate dissertation, Lund University.
- Bell, S H och L L Orr (2002), "Screening (and creaming?) applicants to job training programs: the AFDC homemaker-home health aide demonstrations", *Labour Economics*, Vol. 9, 279-301.
- Calmfors, L, A Forslund och M Hemström (2001), "Does active labour market policy work? Lessons from the Swedish experiences", *Swedish Economic Policy Review*, Vol. 8, 61-131.
- Carling, K och K Richardson (2004), "The relative efficiency of labor market programs: Swedish experience from the 1990s", *Labour Economics*, Vol. 11, 335-354.
- Delander, L (1978), "Studier kring den arbetsförmedlande verksamheten", i SOU 1978:60, *Arbetsmarknadspolitik i förändring*, Fritzes, Stockholm.
- Engström, L, K-G Löfgren och O Westerlund (1988), "Intensified Employment Services, Unemployment Durations, and Unemployment Risks", Umeå Economic Studies 186, Umeå universitet.
- Eriksson, M (1997), "Placement of unemployed into labour market programs: A quasi-experimental study", Umeå Economic Studies 439, Umeå universitet.
- Frölich, M och M Lechner (2004), "Regional treatment intensity as an instrument for the evaluation of labour market policies", IZA Discussion paper 1095, IZA.
- Heckman, J, R LaLonde och J Smith (1999), "The Economics and Econometrics of Active Labor Market Programs", i O Ashenfelter och D Card, editors, *Handbook of Labor Economics*, Vol. 3, North-Holland.
- Lechner, M och J Smith (2007), "What is the Value Added by Caseworkers?", *Labour Economics*, Vol. 14, 135-151.
- Leigh, A (2010), "Estimating Teacher Effectiveness from Two-Year Changes in Students' Test Scores", *Economics of Education Review*, 29 480-488.

- Martin, J P och D Grubb (2001), "What works and for whom: A review of OECD countries' experiences with active labour market policies", *Swedish Economic Policy Review*, Vol. 8, 9-56.
- Olsson, M (2004), "Lokala arbetsmarknader och tillämpningen av reglerna för geografiskt sökområde i arbetslöshetsförsäkringen", IAF Working Paper, Swedish Unemployment Insurance Board.
- Richardson, K och G J van den Berg (2001), "The effect of vocational employment training on the individual transition rate from unemployment to work", *Swedish Economic Policy Review*, Vol. 8, 175-213.
- Rockoff, J (2004), "The Impact of Individual Teachers on Student Achievement: Evidence from Panel data", *American Economic Review*, Vol. 94, 247-252.
- Sweetman, A, W Warburton, L DeBenedictis och R Warburton (2003), "Disability Benefits and Impacts on Welfare Dependence and Health", Mimeo, Queen's University.
- Thompson, S G och J Sharp (1999), "Explaining heterogeneity in metaanalysis: A comparison of methods", *Statistics in Medicine*, 18(20), 2693-2708.

IFAU:s publikationsserier – senast utgivna

Rapporter

- 2011:1** Hall Caroline och Linus Liljeberg "En jobbgaranti för ungdomar? Om Arbetsförmedlingens ungdomsinsatser"
- 2011:2** Angelov Nikolay, Per Johansson, Erika Lindahl och Elly-Ann Lindström "Kvinnors och mäns sjukskrivningar"
- 2011:3** Eliason Marcus "Undersköterskor och sjukvårdsbiträden i kristider: inkomst- och sysselsättningseffekter av friställningar inom den offentliga sektorn under 1990-talet"
- 2011:4** Brandén Maria och Sara Ström "För vems skull flyttar par? Kön, karriärmöjligheter och pars regionala rörlighet i Sverige"
- 2011:5** Sjögren Anna och Helena Svaleryd "Nitlott i barndomen – familjebakgrund, hälsa, utbildning och socialbidragstagande bland unga vuxna"
- 2011:6** Mörk Eva "Från försörjningsstöd till arbete – Hur kan vägen underlättas?"
- 2011:7** Forslund Anders och Johan Vikström "Arbetsmarknadspolitikens effekter på sysselsättning och arbetslöshet – en översikt"
- 2011:8** Eliason Marcus, Petter Lundborg och Johan Vikström "Massuppsägningar, arbetslöshet och sjuklighet"
- 2011:9** Lundin Daniela och Martin Lundin "Arbetsförmedlingens service och arbetsmetoder: om processtyrning i en målstyrd myndighet"
- 2011:10** Lagerström Jonas "Vilken betydelse har arbetsförmedlare för arbetslösas framtida sysselsättning och arbetsinkomst?"

Working papers

- 2011:1** Eliason Marcus "Assistant and auxiliary nurses in crisis times: earnings and employment following public sector job loss in the 1990s"
- 2011:2** Forslund Anders, Peter Fredriksson och Johan Vikström "What active labor market policy works in a recession?"
- 2011:3** Brandén Maria och Sara Ström "For whose sake do couples relocate? Gender, career opportunities and couples' internal migration in Sweden"
- 2011:4** Bergemann Annette, Marco Caliendo, Gerard J. van den Berg och Klaus F. Zimmermann "The threat effect of participation in active labor market programs on job search behavior of migrants in Germany"

- 2011:5** van den Berg Gerard J., Petter Lundborg, Paul Nystedt och Dan-Olof Rooth “Critical periods during childhood and adolescence: a study of adult height among immigrant siblings”
- 2011:6** Ridder Geert och Johan Vikström “Bounds on treatment effects on transitions”
- 2011:7** Vikström Johan, Michael Rosholm och Michael Svarer “The relative efficiency of active labour market policies: evidence from a social experiment and non-parametric methods”
- 2011:8** Carlsson Mikael och Oskar Nordström Skans “Evaluating microfoundations for aggregate price rigidities: evidence from matched firm-level data on product prices and unit labor cost”
- 2011:9** Carlsson Mikael, Julián Messina och Oskar Nordström Skans “Wage adjustment and productivity shocks”
- 2011:10** Lagerström Jonas “How important are caseworkers – and why? New evidence from Swedish employment offices”

Dissertation series

- 2010:1** Johansson Elly-Ann “Essays on schooling, gender, and parental leave”
- 2010:2** Hall Caroline “Empirical essays on education and social insurance policies”
- 2011:1** Hensvik Lena “The effects of markets, managers and peers on worker outcomes”